

سخنگوی دولت در گفت‌وگو با هم‌میهن

موضوع دختر علوم و تحقیقات امنیتی نیست

ساراسبزی

خبرنگار گروه جامعه

از روز منتشر شدن فیلم دختر دانشگاه علوم و تحقیقات، مسئولان دولتی در این باره اظهار نظر خاصی نکرده‌اند. حالا اما فاطمه مهاجرانی، سخنگوی دولت در گفت‌وگو با «هم‌میهن» می‌گوید، نگاه دولت به این ماجرا اجتماعی است و نه امنیتی. او می‌گوید برای زن دانشجو، پرونده قضایی تشکیل نشده است و درباره آخرین وضعیت پیگیری ماجرای دانشگاه علوم و تحقیقات تهران، جزئیات تازه‌ای از آن را اعلام می‌کند. او می‌گوید که دانشجوی زن این دانشگاه به وسیله آمبولانس اورژانس اجتماعی به مرکزی برای اقدامات درمانی منتقل شده است: «وزیر علوم این موضوع را از رئیس دانشگاه آزاد پیگیری کرده و او از کلاتری با اورژانس اجتماعی مستقیماً به مرکزی برای درمان منتقل شده است.» مهاجرانی در باره امکان بازگشت این دانشجویه دانشگاه هم توضیح می‌دهد و این موضوع را مشروط به گذراندن مرحله درمان او می‌داند: «هنوز این مسیر کامل طی نشده تا بتوانیم درباره این موضوع صحبت کنیم. طبق ویدئویی که همسر او منتشر کرده و گفته نیاز به درمان دارد، حتماً باید این مرحله طی شود و بعد از آن اقدامات بعدی صورت گیرد. همسر او هم تا یک‌دانشه که به دلیل داشتن فرزند بهتر است کمتر درباره این موضوع صحبت شود و باید مراقب باشیم که فرزندانش آسیب نبینند.»

او در ادامه می‌گوید که اتفاق دانشگاه علوم و تحقیقات فعلاً در مرحله اقدامات درمانی است و پرونده قضایی هم هنوز برای این دانشجوی تشکیل نشده است. به گفته او نگاه دولت به این موضوع، اجتماعی است و نه امنیتی: «بیشتر از اینکه به این موضوع نگاهی امنیتی وجود داشته باشد، نگاه اجتماعی به آن وجود دارد. تلاش می‌شود مشکل این دانشجوی به‌عنوان فردی که دچار مشکلی است، برطرف شود. وزیر علوم دوروز پیش گزارشی را در این خصوص مطرح و با دانشگاه آزاد در باره آن صحبت کردند. دانشگاه آزاد به وزارت علوم اعلام کرده است که ایشان متاهل و از همسرش جدا شده است و مسیر درمانش در حال پیگیری است. اگر موضوع مربوط به بیماری باشد او هم می‌تواند به دانشگاه برگردد. باید ببینیم مراجع ذی‌صلاح چه تصمیمی می‌گیرند.» به گفته مهاجرانی، علت شتابزدگی در اعلام بیماری فرد از سوی دانشگاه آزاد و بدون انجام معاینات پزشکی، احتمالاً مربوط به طرح پایش سلامت روان دانشجویان باشد و ممکن است پرونده‌ای در این خصوص برای این دانشجوی در دانشگاه وجود داشته باشد.

واکنش به ماجرای مرگ بیماران دیالیزی

سرپرست مرکز روابط عمومی و اطلاع‌رسانی وزارت بهداشت درباره مطالب منتشرشده در فضای مجازی درباره آلودگی محلول دیالیز و جان باختن تعدادی از بیماران دیالیزی، تأکید کرد که این ماجرا مربوط به سال گذشته بوده و امروز جای هیچ‌گونه نگرانی در این باره نیست. به گزارش ایسنا، حسین کرمانپور در شبکه ایکس نوشت: «مطرح کردن فوت ۷۰ هموطن ما در موضوع دیالیز که تماماً در دوره قبل اتفاق افتاده، بسیار تأسف‌برانگیز و طرح آن در این زمان شاید به انگیزه رسیدگی سریع‌تر قضایی نیازمند باشد. در همان دولت، پرونده قضایی تشکیل شده و احتمالاً با تسریع در رسیدگی می‌توان پاسخگوی افکار عمومی بود. اما نکته مهمی که وزارت بهداشت به آن به‌طور جد اذعان دارد، آن است که با اقدامات فوری مابعد صفاقی آلوده، همان زمان از بازار جمع‌آوری شده و در حال حاضر جای هیچ‌گونه نگرانی وجود ندارد.»

مسئولان وزارت بهداشت در نشست «جلسه ستاد مرکزی هماهنگی جوانی جمعیت» مطرح کردند

نگرانی جدی درباره نرخ زاد و ولد

عبدالله عسکری

مختلف برای خروج از چاه جمعیتی بهره می‌برند، گفت: «کشورها از مهاجرت برای خروج از چاه جمعیتی استفاده می‌کنند. مهاجرت به دو روش «مخلوط» و «محلوس» انجام می‌شود. منظور از مهاجرت مخلوط این است که مهاجران با شهروندان کشور میزبان ترکیب نمی‌شوند و این روش برای افزایش جمعیت مناسب نیست. همچنین منظور از مهاجرت محلوس این است که مهاجران با شهروندان کشور میزبان ترکیب شوند.»

معاون بهداشت وزارت بهداشت درباره تولد فرزند سوم تا پنجم هم گفت: «درصد ولادت‌های ثبت شده در کشور بر حسب تولد فرزند سوم تا پنجم و بیشتر، در سه سال گذشته افزایش یافته است و در این زمینه توفیق داشته‌ایم. موضوع مهم و اساسی این است که موضوع تولد فرزند اول به دوم و سوم در کانون توجه قرار گیرد.» رئیس دیروز نگرانی دیگری هم داشت: درباره فاصله زمانی ازدواج تا زمان تولد فرزند اول: «فاصله ازدواج تا تولد فرزند اول حدود ۵/۵ سال است. همچنین سن ازدواج به‌ویژه در افراد تحصیل‌کرده افزایش یافته؛ به نحوی که میانگین سن ازدواج مردان به بیش از ۳۰ سال رسیده و میانگین سن ازدواج زنان ۲۷ سال است. با توجه به اینکه فاصله زمان ازدواج تا زمان تولد فرزند اول زیاد است، فرصت زمان مناسب برای باروری را با توجه به «میانگین سن ازدواج»، «وضعیت فیزیولوژی» و «فاصله زمانی ازدواج اول و تولد فرزند اول» از دست می‌دهیم. تعداد متولدهای کشور در سال ۱۳۹۰ معادل یک میلیون و ۳۸۲ هزار نفر بود که این تعداد به یک میلیون و ۵۷۰ هزار و ۹۵۹ نفر در سال ۱۴۰۲ رسیده است.»

او درباره قانون «جوانی جمعیت و حمایت از خانواده» هم گفت: «قانون جوانی جمعیت، ۷۳ ماده، ۸۱ تبصره و ۲۳۶ تبصره دارد که ۵۹ درصد این موارد بر عهده وزارت بهداشت است. ۴۳ ماده، ۲۷ تبصره و ۹۷ حکم بر عهده وزارت بهداشت است که از این تعداد، ۲۰ ماده، ۱۵ تبصره و ۳۲ حکم برعهده معاونت بهداشت وزارتخانه است.» رئیس درباره وظایف سایر معاونت‌ها و دفاتر وزارت بهداشت در ارتباط با قانون جوانی جمعیت توضیح داد: «معاون درمان با ۱۳ ماده، معاون آموزش با ۱۰ ماده، معاون توسعه با ۹ ماده، آمار و فناوری و اطلاعات با ۹ ماده، فرهنگی و دانشجویی با ۶ ماده، پرستاری با ۵ ماده، شورای عالی بیمه با ۵ ماده، غذا و دارو با ۳ ماده، تحقیقات با ۲ ماده، اطلاع‌رسانی و روابط عمومی با ۲ ماده، طب ایرانی با ۲ ماده و صندوق رفاه دانشجویی با یک ماده نیز وظایفی برعهده دارند. تمام

و اگر با نرخ ولادت فعلی پیش‌رویم، میزان مرگ‌ومیر کشور بر میزان تولد پیشی می‌گیرد: «بر این باور هستم که موضوع جوانی جمعیت می‌بایست جزو اولویت‌های کشور باشد. موضوع جوانی جمعیت را به عنوان اولویت اول وزارت بهداشت به دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور ابلاغ کرده‌ایم.»

او با بیان اینکه ایران سومین کشور پرجمعیت در منطقه است، گفت که آمار و ارقام بیانگر این است که ایران، نهمین کشور پرجمعیت آسیا و هجدهمین کشور پرجمعیت دنیا است. اگر رشد جمعیت بسیار زیاد باشد و با نرخ ۲/۵ انجام شود، جمعیت کشور به ۱۱۶ میلیون نفر در سال ۱۴۲۰ می‌رسد. معاون بهداشت وزارت بهداشت ادامه داد: «اگر رشد جمعیت کشور متوسط و با نرخ یک باشد، جمعیت کشور در سال ۱۴۲۰ به ۱۰۰ میلیون نفر می‌رسد. همچنین اگر رشد جمعیت با نرخ پایین باشد، در سال ۱۴۲۰ به ۸۶ میلیون نفر می‌رسد.» رئیس با بیان اینکه موضوع جوانی جمعیت می‌بایست به اولویت اول کشور تبدیل شود، گفت: «اگر اقدامات مداخله‌ای در ارتباط با جمعیت نداشته باشیم جمعیت کشور به کمتر از ۵۰ میلیون نفر در سال ۱۴۸۰ می‌رسد. رئیس این را هم گفت که سالمندان ۱۱ درصد از جمعیت کشور را تشکیل می‌دهند: «بررسی‌ها بیانگر این است که جمعیت سالمندان کشور در سال ۱۴۳۰ به ۲۶ درصد می‌رسد.»

معاون بهداشت وزارت بهداشت با بیان اینکه نرخ باروری کشور از دهه ۶۰ تا به امروز کاهش یافته، گفت: «آمار و ارقام بیانگر این است که نرخ باروری کشور در سال ۶۵ معادل ۶/۳ بوده که در حال حاضر معادل ۱/۶۵ است.» او درباره «نرخ جایگزینی» گفت: «منظور از نرخ جایگزینی این است که جمعیت کشور ثابت باشد و اگر خواهان ثابت بودن جمعیت با شرایط کنونی هستیم نرخ باروری کشور باید ۲/۱ باشد. اگر نرخ جمعیت استان‌ها کمتر از ۱/۵ باشد، آن استان در «چاله جمعیتی» قرار دارد. بررسی‌ها بیانگر این است که استان اصفهان در چاله جمعیتی قرار دارد.» معاون بهداشت وزارت بهداشت ادامه داد: «اگر نرخ باروری یک استان به کمتر از ۱/۳ برسد، آن استان به «چاه جمعیتی» وارد شده است. اگر وارد چاه جمعیتی شویم، خروج از آن بسیار سخت است. به طور مثال، استان گیلان، مازندران و البرز در چاه جمعیتی قرار دارند. جمعیت برخی استان‌های کشور مانند فارس و زنجان نیز تثبیت شده است.» او با بیان اینکه کشورهای دنیا از راهکارهای

علیرضا رئیس
معاون وزیر بهداشت:

اگر نرخ باروری یک استان به کمتر از ۱/۳ برسد، آن استان به «چاه جمعیتی» وارد شده است. اگر وارد چاه جمعیتی شویم، خروج از آن بسیار سخت است. به طور مثال، استان گیلان، مازندران و البرز در چاه جمعیتی قرار دارند. جمعیت برخی استان‌های کشور مانند فارس و زنجان نیز تثبیت شده است

گروه جامعه: وضعیت فعلی جمعیت کشور و نرخ باروری حالا مدت‌هاست که به یک نگرانی اصلی برای مسئولان، به‌ویژه مسئولان وزارت بهداشت تبدیل شده است. بعد از تصویب و اجرای قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت و با در نظر گرفتن ردیف بودجه‌های اجرایی مختلف، به نظر می‌رسد این قانون هنوز به موفقیتی که تدوین‌کنندگان در نظر داشتند، نرسیده است. برگزاری نشست‌های مختلف کارشناسی در این باره، گواه همین موضوع است؛ نمونه‌اش نشست «جلسه ستاد مرکزی هماهنگی جوانی جمعیت» که دیروز برگزار شد و از وزیر بهداشت تا معاونانش و دیگر کارشناسان، از نگرانی‌شان در این باره گفتند.

محمد رضا ظفرقندی، وزیر بهداشت یکی از سخنرانان این نشست بود و بر موج‌سازی اجرای قانون جوانی جمعیت و افزایش فرزندآوری تأکید کرد. او گفت که موضوع جوانی جمعیت، یک تکلیف ملی است و تمام دستگاه‌های کشور باید به این موضوع توجه کنند: «موضوع جوانی جمعیت نباید فقط یک تکلیف در نظر گرفته شود بلکه باید نتیجه‌بخش باشد. نگاه به موضوع جوانی جمعیت باید یک نگاه ملی باشد و فقط به وزارت بهداشت محدود نشود. اگر خواهان تحقق اهداف خود در زمینه جوانی جمعیت هستیم، باید در زمینه جوانی جمعیت موج‌سازی کنیم.» ظفرقندی با اشاره به حوادث ترافیکی و میزان مرگ‌ومیر ناشی از حوادث ترافیکی، ادامه داد: «سالانه بیست هزار نفر، جان خود را در حوادث ترافیکی از دست می‌دهند که اغلب آنها جوان هستند. مسائلی مانند وضعیت ایمنی راه‌ها و خودروها باید در کانون توجه قرار گیرد؛ چراکه میزان مرگ‌ومیر حوادث ترافیکی از اهمیت این موضوع حکایت می‌کند.» او حتی از برگزاری جلسات افناعی در خوابگاه‌ها در زمینه جوانی جمعیت گفت: اینکه جلسات افناعی چهره به چهره با دانشجویان در زمینه جوانی جمعیت باید در خوابگاه‌های دانشجویی برگزار شود. ظفرقندی با اشاره به نقش به‌روزان و ماماها در زمینه جوانی جمعیت هم گفت: «اگر مشوق برای این گروه‌ها در نظر گرفته شود، در زمینه جوانی جمعیت می‌تواند اثرگذار باشند.»

خطر پیشی گرفتن آمار «مرگ» بر میزان «تولد»

مهمترین نگرانی را اما دیروز علیرضا رئیس، معاون بهداشت وزیر بهداشت مطرح کرد؛ او گفت که اگر میزان تولد سالانه را از میزان مرگ‌ومیر بکاهیم، سالانه حدود ۵۸۰ هزار نفر به جمعیت کشور اضافه می‌شود